

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

DOM
2016-09-26
Meddelad i Linköping

Mål nr
3878-16

SÖKANDE

Spol & Industriservice i Norrköping AB, 556633-7613
Slakthusvägen 4
602 28 Norrköping

Ombud: Advokat Hanna Vikström
Avenir Advokater AB
Drottninggatan 19
602 24 Norrköping

MOTPARTER

1. Tekniska verken i Linköping AB, 556004-9727
Box 1500
581 15 Linköping

Ombud: Advokaten Kristian Pedersen och juristen Emily T. Da Costa
Advokatfirman Kahn Pedersen
Box 16119
103 23 Stockholm

2. S-O Wilssons Åkeri Aktiebolag, 556162-1656
Spinnaregatan 1
603 61 Norrköping

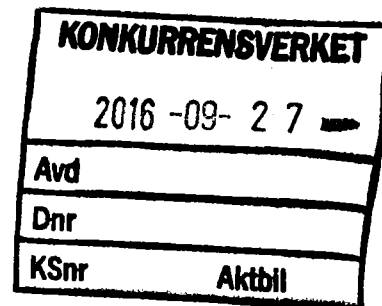
Ombud: Ida-Maria Andersson
Tenders Sverige AB
Nygatan 34
582 19 Linköping

SAKEN

Överprövning av upphandling enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Spol & Industriservice i Norrköping AB:s talan.

Dok.Id 263079

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 406 581 04 Linköping	Brigadgatan 3	013-25 11 00 E-post: forvaltningsrattenilinkoping@dom.se www.forvaltningsrattenilinkoping.domstol.se	013-25 11 40	måndag-fredag 08:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Tekniska verken i Linköping AB (Tekniska verken) genomför upphandlingen "TV-inspektion av dagvatten- och spillvattenledningar" med diarienummer 16/20. Upphandlingen genomförs enligt reglerna om förenklat förfarande enligt LUF och tilldelningsgrunden är det ekonomiskt mest fördelaktigaste anbudet. Genom tilldelningsbeslut den 2 juni 2016 valdes Wilsson Relining AB (Wilsson Relining) som leverantör.

Spol & Industriservice i Norrköping AB (Spol & Industriservice) ansökte om överprövning och yrkade rättelse i form av att anbudet från Wilsson Relining skulle förkastas då det inte uppfyllde samtliga krav.

Tekniska verken meddelade den 16 juni 2016 ett rättat tilldelningsbeslut varvid S-O Wilssons Åkeri AB (S-O Wilssons Åkeri) i stället valdes som leverantör.

Spol & Industriservice ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har skett på så sätt att S-O Wilssons Åkeri utesluts från utvärdering då det inte har lämnat något anbud i upphandlingen.

Tekniska verken och S-O Wilssons Åkeri anser att Spol & Industriservices talan ska avslås.

VAD PARTERNA HAR ANFÖRT

Spol & Industriservice

Anbudsgivare

S-O Wilssons Åkeri har inte lämnat något anbud i upphandlingen, utan anbudsgivaren är Wilsson Relining. Wilsson Relining uppfyllde inte alla krav i upphandlingen och borde därför inte ha kvalificerats för utvärdering.

Namnangivelsen i anbudet är inte ett sådant uppenbart misstag att Tekniska verken kan rätta bristen genom ett nytt tilldelningsbeslut eller genom att bortse från firmaangivelsen. En utgångspunkt vid bedömningen är att företagare som deltar i en upphandling ansvarar för att lämna anbud på det sätt som den upphandlande myndigheten efterfrågar, i det här fallet elektroniskt genom TendSign. Det är anbudsgivaren som står risken för att det egna anbudet är behäftat med formella fel eller brister. Att en anbudsgivare inte lämnar in anbudet på efterfrågat sätt ska inte heller belasta eventuella konkurrenter. När Tekniska verken föreskriver att anbud ska lämnas in genom TendSign, ett system som kräver en inloggning för åtkomst, måste det ankomma på anbudsgivaren att använda rätt inloggningsuppgifter. I den rättspraxis som behandlar de här frågorna framgår tydligt att en anbudsbrist måste vara helt uppenbar och oväsentlig för det upphandlande uppdraget för att myndigheten ska kunna bortse från densamma utan att bryta mot likabehandlingsprincipen. Det är i förevarande fall inte uppenbart att det i målet omstridda anbudet egentligen lämnades av S-O Wilssons Åkeri. Firmadominanten Wilsson är samma i bägge de företag som är aktuella i målet. Det kan även nämnas att bolagen använder samma domän, wilssons.se, för mejladresser och den gemensamma webbplatsen. Förväxlingsrisken mellan bolagen och dess företrädare är uppenbarligen stor, och det kan redan därigenom svårligen sägas vara

uppenbart att anbudet lämnades in av ett annat än det bolag som står angiven som anbudsgivare. I stället måste det åligga Wilsson-bolagen ett större ansvar att iaktta tydlighet vid anbudsgivning, då det finns risk för att bolagen förväxlas.

Av vikt i sammanhanget är också att de referensuppdrag som åberopas inte innehas av Wilsson Relining eller S-O Wilssons Åkeri, utan av Alltransport i Östergötland AB (Alltransport). De åberopade referensuppdragen kan alltså inte bidra till någon klarhet i frågan om vem som är anbudsgivare, utan tvärtom förefaller det hela än mer rörigt då ett tredje bolag kommer in i bilden såsom utförare av de åberopade referensuppdragen. I anbudet nämns inget om vilket bolag som innehar uppdragen och det får då förutsättas att det är anbudsgivaren S-O Wilsson Relining som referenserna avser.

I Wilsson Relinings anbud förekommer bolagets namn på ett ställe och S-O Wilssons Åkeri förekommer också på ett ställe. Bolagen tillhör samma koncern vilket gör det ännu svårare för en utomstående betraktare att skilja företagen åt. Det uppgivna ombudet är verkställande direktör i båda företagen, vilket är en omständighet som bidrar till att göra det svårare för en utomstående bedömare att skilja bolagen åt. Det kan även i sammanhanget noteras att den till anbudet bifogade riskanalysen är gemensam för Alltransport, Wilsson Relining och ett bolag benämnt Wilssons Åkeri AB. Inte heller denna handling motsäger alltså att Wilsson Relining skulle vara anbudsgivare, tvärtom förstärks bilden. S-O Wilssons Åkeri nämns inte ens i denna handling. Det framgår inte heller någonstans i anbudet att det skulle vara S-O Wilssons Åkeri som är anbudsgivare.

Den upphandlande myndigheten synes inte heller ha uppfattat det som uppenbart att Wilsson Relining inte var anbudsgivare eftersom tilldelningsbeslutet utpekade just Wilsson Relining som vinnande leverantör. Om det vore uppenbart att det bolaget inte var anbudsgivare, och

lika uppenbart att något annat bolag i stället var anbudsgivare, skulle beslutet rimligen ha avsett rätt anbudsgivare. Efter att ansökan om överprövning lämnades in kände sig myndigheten också tvungen att, efter anbudstidens utgång, fråga vilket bolag som egentligen avsågs. Det kan därmed knappast anses som ett uppenbart misstag att Wilsson Relinings inloggning användes.

Det kan även noteras att det i förevarande upphandling utgjort ett krav på att leverantören, d.v.s. anbudsgivaren, är registrerad i TendSign, se punkten 2.1.3 i anbudsformuläret. I samma punkt anges dessutom att leverantören ska kontrollera att rätt kontaktuppgifter är registrerade då all kommunikation sker vid TendSign, något S-O Wilssons Åkeri (om bolaget skulle vara anbudsgivare) uppenbarligen inte uppfyllt då anbudsinlämnare är Wilsson Relining med det bolagets uppgifter. Den aktuella punkten i anbudsformuläret måste också läsas tillsammans med punkten 2.1.6 som föreskriver obligatorisk inlämning i TendSign, vilket leverantören helt ansvarar för. Härvid förutsätts dock först att anbudsgivaren uppfyllt kraven i punkten 2.1.3 och sett till att man har rätt uppgifter registrerade i TendSign. Det råder alltså ingen tvekan om att det är anbudsgivarens ansvar att lämna in anbudet i TendSign från rätt avsändare, vilket S-O Wilsson inte har uppfyllt.

Även det faktum att den s.k. rättelsen av det påstått uppenbara misstaget görs först efter ansökan om överprövning och konstaterandet att Wilsson Relining inte uppfyller ställda krav ger anledning till särskild eftertanke. En leverantör ska inte gärna kunna på så sätt "laga efter läge" och bestämma anbudsgivande bolag i en koncern efter vad som framkommer efter en utvärdering. Att tillåta sådant är inte i enlighet med de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna, och det hela framstår som en efterhandskonstruktion.

Referensuppdrag

Det omstridda anbudet borde likväl ha förkastats eftersom alla ska-krav inte är uppfyllda. Wilsson angav två referenser i anbudet. Därutöver angavs uppgifter om uppdragets ekonomiska värde och tidsmässiga omfattning. Eftersom Wilsson inte angav att någon underleverantör skulle delta i utförandet och inte heller påstått att verksamheten är nystartad, går det inte tolka anbudet på något annat sätt än att det är anbudsgivaren som utförde referensuppdragen. Så är dock inte fallet. Norrköping Vatten & Avfalls uppfattning är att referensuppdraget utfördes av Alltransport. Vidare uppgav Motala kommun vid telefonsamtal att leverantören av TV-inspektioner för det kommunala avloppsnätet är Alltransport.

Inget av Wilsson-bolagen har utfört de åberopade referensuppdragen. Wilsson har inte åberopat Alltransport som underleverantör eller bolagets kapacitet i något hänseende. Anbudet skulle ha förkastats även på denna grund.

Tekniska verken

Anbudsgivare

Vid anbudstidens utgång hade Spol & Industriservice och, som då uppfattades, Wilsson Relining lämnat in anbud i upphandlingen. Både Wilsson Relining och Spol & Industriservice bedömdes som kvalificerade för utvärdering. Wilson Relining ansågs med hänsyn till kvaliteten på utförandet ha lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet och tilldelades sedermera avtal. Den 8 juni 2016 ansökte Spol & Industriservice om överprövning av upphandlingen. Med anledning av det bolaget anförde i sin ansökan genomfördes en kontroll av de uppgifter som lämnades i det anbud som uppfattades ha lämnats av Wilsson Relining. En fråga ställdes

även till den berörda anbudsgivaren. Vid denna kontroll framkom att det i själva verket var S-O Wilssons Åkeri som var anbudsgivare i upphandlingen. Ett nytt tilldelningsbeslut meddelades därför den 16 juni 2016 varigenom S-O Wilssons Åkeri, som rätteligen borde ha skett från början, tilldelades avtal.

Spol & Industriservice gör gällande att det inte framgår någonstans i anbudet att det skulle vara S-O Wilssons Åkeri som är anbudsgivare och hänvisar bl.a. till att S-O Wilssons Åkeri endast förekommer på ett ställe i anbudet och att Wilsson Relining också förekommer på ett ställe. Som Spol & Industriservice dock självt framhåller redan i sin ansökan om överprövning framgår det emellertid av såväl bifogad företagspresentation och verksamhetsföremål som angivna referensuppdrag att det är S-O Wilssons Åkeri som är anbudsgivare i upphandlingen. Exempelvis anges under punkten 3.1.2 i anbudet, vad beträffar kravet på erfarenhet, att *"Samtliga TV-inspektörer har varit anställda och utfört tjänster åt S-O Wilssons Åkeri AB i mer än 2 år. Uppdrag har utförts åt bland annat Norrköpings vatten, Åtvidabergs kommun, Motala kommun, Finspångs kommun och Tekniska verken"*. S-O Wilssons Åkeri återkopplar sedan till denna erfarenhet vid angivandet av referenser under punkten 3.1.7 i anbudet, där uppdragen för Motala kommun och Norrköpings vatten återigen uppges som relevant erfarenhet. Det går inte att uppfatta anbudet på annat sätt än att det är S-O Wilssons Åkeri som besitter denna erfarenhet och som ska utföra det upphandlade uppdraget. Det kan även konstateras att Wilsson Relinings uppgifter endast förekommer under rubriken *"anbudsinlämnare"*, vilka (automatiskt av TendSign) är hämtade från Wilsson Relinings användarkonto i TendSign. S-O Wilssons Åkeri anges således konsekvent och genomgående i anbudet som anbudsgivare och alla lämnade uppgifter avser S-O Wilssons Åkeri.

Spol & Industriservices påstående om att det av anbudet inte skulle framgå att det är S-O Wilssons Åkeri som är anbudsgivare är således inte bara missvisande, utan motsäger även Spol & Industriservices egen beskrivning av anbudet såsom den tydligt uttrycks i ansökan om överprövning.

Den omständigheten att Alltransport formellt uppträtt som avtalspart i de åberopade referensuppdragen är inte en uppgift som framgår av anbudet som för en utomstående bedömare skulle kunna leda till oklarhet gällande vem som är anbudsgivare i upphandlingen. Det har tvärtom krävts ingående undersökningar från Spol & Industriservices sida, genom såväl e-postkorrespondens som telefonsamtal, för att ta fram uppgiften om att Alltransport står samt stått som formell avtalspart i de åberopade referensuppdragen. Den aktuella uppgiften som först i efterhand framkommit genom ingående undersökningar från Spol & Industriservices sida kan därmed inte påverka själva helhetsintrycket av själva anbudet avseende vem som är anbudsgivare i upphandlingen.

Något obligatoriskt krav att anbudsgivaren ska lämna in anbud från sitt eget konto har inte uppställts i upphandlingen. I punkten 2.1.3 avseende kontaktuppgifter i TendSign anges att all kommunikation under upphandlingsprocessen sker via registrerad användare i TendSign. Det anges vidare att det är leverantörens ansvar att bevaka eventuella frågor samt kompletterande information som publiceras. Slutligen anges att leverantören är ansvarig för att adress- och kontaktuppgifter i systemet hålls uppdaterade. Av ordalydelsen och rubriken framgår tydligt att kravet inte är hänförligt till själva anbudsinlämningen i upphandlingen. Kravet tar i stället sikte på hur information kommer att förmedlas till leverantörerna under upphandlingsprocessen och vilka åtgärder leverantören behöver vidta för att säkerställa att den får del av all nödvändig korrespondens. Härvid kan kort konstateras att de registrerade kontaktuppgifterna i TendSign varit

uppdaterade och möjliggjort för S-O Wilssons Åkeri att ta del av kommunikationen i upphandlingen.

På vilket sätt själva anbudsinslämningen ska gå till regleras först under punkten 2.1.6 varvid det framgår dels att anbud ska lämnas digitalt i systemet TendSign, dels att leverantören ansvarar för att anbudet kommit den upphandlande enheten tillhanda via systemet. I det avseendet kan konstateras att S-O Wilssons Åkeri har uppfyllt kravet enligt punkten 2.1.6 genom att lämna in anbudet elektroniskt via verktyget TendSign.

Spol & Industriservice gör även gällande att den berörda anbudsgivaren inte besvarade frågan huruvida företaget uppfyller kraven avseende ekonomisk och finansiell ställning respektive frågan om referenserna är godkända. Spol & Industriservice menar att anbudet av det skälet borde ha förkastats. De frågor som Spol & Industriservice hänvisar till är avsedda att besvaras av den upphandlande enheten som ett led i anbudsutvärderingen. Det rör sig därmed inte om något krav på anbudsgivarna, och än mindre om något obligatoriskt krav. Det kan i sammanhanget även noteras att dessa frågor inte heller besvarades av bolaget.

S-O Wilsson uppfyller ska-kraven beträffande företagspresentation, erfarenhet och referensuppdrag. Att S-O Wilssons Åkeri av misstag lämnade anbud genom ett annat företags användarkonto i TendSign får mot ovanstående bakgrund, i den mån det över huvud taget är att betrakta som ett upphandlingsrättsligt fel, i vart fall anses vara ett ringa fel vid anbudsinslämningen. Det har inte heller på något sätt framkommit att den ofrivilliga användningen av ett felaktigt konto skulle ha gett S-O Wilssons Åkeri någon fördel i upphandlingen eller att det påverkat utfallet av upphandlingen.

Referensuppdrag

Spol & Industriservice gör gällande att de av S-O Wilssons Åkeri åberopade referensuppdragen har utförts av ett annat bolag nämligen Alltransport och att anbudet därmed inte uppfyller samtliga ska-krav. Detta påstående är emellertid direkt felaktigt. I båda fallen är det just S-O Wilssons Åkeri som utförde de åberopade referensuppdragen. Visserligen har Alltransport, såvitt avser referensuppdraget för Motala kommun, tidigare och rent formellt uppträtt som avtalspart. Emellertid har allt arbete inom ramen för nämnda uppdrag i praktiken utförts av S-O Wilssons Åkeri. Detta har senare formaliserats, såtillvida att S-O Wilssons Åkeri sedan den 1 december 2015 även står som formell avtalspart. Vad gäller referensuppdraget med Norrköping Vatten och Avfall AB, vilket förlängts flertalet gånger sedan starten 2009, har även detta uppdrag utförts av S-O Wilssons Åkeri. Alltransport har även i detta fall endast formellt uppträtt som avtalspart och således aldrig utfört något arbete inom ramen för nämnda uppdrag. Att det i praktiken är S-O Wilssons Åkeri som utförde referensuppdragen framgår dessutom tydligt av det organisationsupplägg som lämnades in tillsammans med anbudet i de aktuella upphandlingarna. Av organisationsuppläget kan nämligen utläsas att S-O Wilssons Åkeri är det bolag som är utförare i uppdragen. Det ska i sammanhanget framhållas att det i förfrågningsunderlaget inte anges något uttryckligt krav på att anbudsgivaren måste vara avtalspart i åberopade referensuppdrag.

Sammanfattningsvis kan konstateras att det av referensuppdragen framgår att S-O Wilssons Åkeri har den förmåga och erfarenhet som krävs för att utföra det upphandlade uppdraget. Vidare är det klarlagt att S-O Wilssons Åkeri inte har för avsikt att anlita någon underleverantör för utförande av det upphandlade uppdraget. På samma sätt som i de åberopade referensuppdragen är det S-O Wilssons Åkeri som kommer att utföra

samtliga arbeten och åtaganden som är förenade med det upphandlade uppdraget.

Rättat tilldelningsbeslut

Det nya tilldelningsbeslutet har meddelats i enlighet med de grundläggande principerna i LUF och utan syfte att kringgå gällande upphandlingsregler. I samband med en kontroll av lämnade uppgifter i anbudet bekräftades att det i själva verket var S-O Wilssons Åkeri som var anbudsgivare. S-O Wilssons Åkeri borde därför ha tilldelats avtal redan från början. Mot denna bakgrund gjordes bedömningen att en omprövning av det tidigare tilldelningsbeslutet, vilket baserades på felaktiga förutsättningar, var såväl den lämpligaste som mest pragmatiska lösningen för att korrigera den felaktiga tilldelningen.

S-O Wilssons Åkeri

S-O Wilssons Åkeri har beretts tillfälle att yttra sig i målet och anför bl.a. följande.

S-O Wilssons Åkeri är anbudsgivare i upphandlingen. Den omständigheten att anbudet lämnades från ett konto tillhörande ett annat bolag som ingår i samma koncern förändrar inte detta faktum.

Av punkt 2.1.3 i förfrågningsunderlaget framgår att all kommunikation under upphandlingsprocessen sker via registrerad användare i TendSign. Vidare framgår av punkt 2.1.6 att anbud ska lämnas digitalt i systemet TendSign samt att leverantören ansvarar för att anbudet kommit beställare tillhand via TendSign. Härav följer att det inte har ställts upp något krav på att anbud ska lämnas från anbudsgivarens konto i TendSign. Det finns därför inte grund för att förkasta anbudet på grund av att det lämnades från ett annat bolags konto.

Vidare föranleder inte den omständigheten att det i anbudet anges att Wilsson Relining är säljare bedömningen att detta bolag ska anses vara anbudsgivare. Det är systemet TendSign som automatiskt har genererat den uppgiften utifrån det konto som användaren var inloggad på utan att anbudsgivaren aktivt bekräftat detta.

I övrigt vitsordas allt i väsentligt vad Tekniska verken har anfört.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

I 16 kap. 6 § LUF anges att om den upphandlande enheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 24 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt 1 kap. 24 § LUF ska upphandlande enheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Förvaltningsrättens bedömning

Anbudsgivare

Tekniska verken valde den 2 juni 2016 Wilsson Relining som leverantör i upphandlingen. Den 16 juni 2016 meddelade Tekniska verken ett rättat tilldelningsbeslut och valde i stället S-O Wilssons Åkeri som leverantör.

I upphandlingen har anbudet lämnats via ett användarkonto i TendSign som tillhör Wilsson Relining med organisationsnummer 556652-1901. I anbudet finns emellertid uppgifter hänförliga till S-O Wilssons Åkeri med organisationsnummer 556162-1656. Trots att anbudet lämnats via ett annat företags användarkonto anser motparterna att det är S-O Wilssons Åkeri som lämnat anbudet.

Förvaltningsrätten anser att registrering i TendSign inte ensamt kan vara avgörande för bedömningen av vem som har lämnat anbud i upphandlingen utan avgörande blir om det av anbudet tillräckligt klart och tydligt framgår att det är S-O Wilssons åkeri som är anbudsgivare (jfr Kammarrätten i Sundsvalls mål 859-13).

Enligt förvaltningsrätten utgör den omständigheten att anbudet har lämnats via Wilsson Relinings användarkonto i TendSign i sig en presumtion för att det är detta företag som är anbudsgivare i upphandlingen. Därtill synes Tekniska verken ha uppfattat Wilsson Relining som anbudsgivare eftersom det först valdes som leverantör.

Av det lämnade anbudet framgår emellertid att företagspresentationen i punkten 3.1.1 i anbudet avser S-O Wilssons Åkeri. I det till anbudet bifogade dokumentet anges uppgifter om bl.a. etableringsår, antal anställda, omsättning, placeringsort och specialområden som alla är hänförliga till S-O Wilssons Åkeri. Vidare beskrivs, under punkten 3.1.2 i anbudet, att samtliga TV-inspektörer har varit anställda och utfört tjänster åt S-O Wilssons Åkeri i mer än två år och att uppdrag har utförts för bland annat Norrköpings vatten, Åtvidabergs kommun, Motala kommun, Finspångs kommun och Tekniska verken. Under punkten 3.1.7–8 i anbudet har uppdrag för Motala kommun och Norrköping Vatten & Avfall AB angetts som relevant erfarenhet. Enligt förvaltningsrätten måste anbudet uppfattas som om erfarenheten och kompetensen tillskrivs S-O Wilssons Åkeri. Beträffande

Wilsson Relining anges i företagspresentationen för S-O Wilssons Åkeri att den verksamhet Wilsson Relining ägnar sig åt är relining av avloppsrör. Mot denna bakgrund finner förvaltningsrätten att det vid en helhetsbedömning tillräckligt tydligt framgår att S-O Wilssons Åkeri har lämnat anbudet.

Hur anbud ska lämnas

Spol & Industriservice har vidare gjort gällande att anbudsgivaren enligt förfrågningsunderlaget ansvarar för att lämna anbudet i TendSign från rätt avsändare, vilket inte har uppfyllts av S-O Wilssons Åkeri.

Av punkten 2.1.3 i förfrågningsunderlaget framgår att kommunikation under upphandlingsprocessen kommer att ske via registrerad användare i TendSign och att leverantören ansvarar för att adress- och kontaktuppgifter är uppdaterade. Vidare anges i punkten 2.1.6 att anbud i upphandlingen ska lämnas digitalt via systemet TendSign.

Enligt förvaltningsrätten kan det inte ur förfrågningsunderlaget utläsas något obligatoriskt krav på att anbudet ska lämnas via ett eget konto i TendSign. Hur själva anbudslämningen ska gå till anges i punkten 2.1.6. Enligt förvaltningsrätten har kravet i punkten 2.1.6 i förevarande fall uppfyllts genom att det aktuella anbudet ändå lämnats elektroniskt via TendSign. Skäl att förkasta anbudet på denna grund finns därmed inte.

Referensuppdrag

Spol & Industriservice har gjort gällande att de åberopade referensuppdragen inte har utförts av Wilsson Relining eller S-O Wilssons Åkeri, utan att dessa i stället utförts av Alltransport. Till stöd för sin talan har bolaget bl.a. bifogat ett e-mail från Norrköping Vatten och Avfall AB samt ett internt e-mail avseende telefonsamtal med Motala Vatten & Avfall.

Tekniska verken å sin sida har anfört att Alltransport visserligen har stått som formell avtalspart men att de åberopade referensuppdragen de facto har utförts av S-O Wilssons Åkeri. Något krav på att leverantören ska vara avtalspart i tidigare uppdrag har inte uppställts i upphandlingen.

Enligt punkten 3.1.2 i förfrågningsunderlaget ska leverantören ha minst två års erfarenhet av liknande uppdrag och omfattning som efterfrågas i upphandlingen. Av punkten 3.1.6 framgår vidare att leverantören ska lämna kontaktuppgifter till två referenter (från olika referensföretag) för godkänt utförda uppdrag.

Syftet med ovanstående krav får enligt förvaltningsrätten anses vara att den upphandlande enheten utifrån anbudsgivarens tidigare erfarenheter ska kunna bedöma om denne har nödvändig kompetens och kapacitet att utföra det uppdrag som är föremål för upphandlingen. Sett mot detta syfte är det väsentliga enligt förvaltningsrätten att anbudsgivaren faktiskt har utfört liknande arbeten. Därtill framgår det inte av ordalydelsen i punkterna 3.1.2 och 3.1.6 i förfrågningsunderlaget att anbudsgivaren ska ha erfarenhet som avtalspart i lämnade referensuppdrag. Med beaktande härav anser förvaltningsrätten att det inte finns hinder för att anbudsgivaren åberopar referensuppdrag som utförts i egenskap av underleverantör eller liknande (jfr Kammarrätten i Göteborgs mål 9753-11).

Vad gäller referensuppdraget för Motala kommun framgår det av handlingarna i målet att S-O Wilssons Åkeri sedan den 1 december 2015 är formell avtalspart. Uppdraget pågår enligt anbudet sedan 2013. Beträffande referensuppdraget för Norrköpings Vatten och Avfall AB är Alltransport formell avtalspart. Av avtal och den beskrivning av organisationsupplägget som lämnades in för den upphandlingen framgår dock att arbetena ska utföras av S-O Wilssons Åkeri. Därtill har Tekniska verken anfört att Norrköping Vatten och Avfall AB i samband med kontroll av referenserna

bekräftat dessa uppgifter. Detta uppdrag pågår enligt anbudet sedan 1993. Enligt förvaltningsrätten ger de uppgifter som Spol & Industriservice inhämtat avseende referensuppdragen inte tillräckligt stöd för att S-O Wilssons Åkeri inte skulle ha utfört det faktiska arbetet vad gäller de i anbudet angivna referensuppdragen.

Sammantaget finner förvaltningsrätten att det inte framkommit annat än att aktuella referensuppdrag har utförts av S-O Wilssons Åkeri trots att ett annat företag står eller stått som formell avtalspart. Referensuppdragen har därmed kunnat åberopas som av S-O Wilssons åkeri tidigare utförda uppdrag och därmed har det i förfrågningsunderlaget uppställda kraven avseende referensuppdrag uppfyllts.

Vidare har Spol & Industriservice anfört att anbudsgivaren i anbudsformuläret inte besvarat frågan om referensuppdragen är godkända respektive frågan om kraven avseende ekonomisk och finansiell ställning är uppfyllda. Förvaltningsrätten finner att dessa frågor var avsedda att besvaras av den upphandlande enheten och inte av anbudsgivaren. Skäl att förkasta anbudet på grund av att dessa frågor inte har besvarats finns därmed inte.

Nytt tilldelningsbeslut

Av rättspraxis följer att en upphandlande enhet har möjlighet att på eget initiativ rätta eller ompröva sitt tidigare ställningstagande och meddela ett nytt tilldelningsbeslut så länge något kontrakt inte har tecknats. En rättelse eller omprövning får däremot inte ske i syfte att kringgå bestämmelserna i LUF eller på sådant sätt att de grundläggande unionsrättsliga principerna träds för när (jfr Kammarrätten i Sundsvalls mål 621-06 och Kammarrätten i Jönköpings mål 153–170-11). Förvaltningsrätten finner mot denna bakgrund och med beaktande av vad som framkommit i målet att Tekniska verken inte

har brutit mot de grundläggande unionsrättsliga principerna eller någon bestämmelse i LUF genom att fatta ett nytt tilldelningsbeslut.

Sammanfattning

Ovan har förvaltningsrätten funnit att Tekniska verken, utifrån det som anförts i målet, inte begått något upphandlingsrättsligt fel som ska föranleda ett ingripande enligt 16 kap. 6 § LUF. Spol & Industriservices talan ska alltså avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1D-LOU).

Magnus Wickström
Rådman

Föredragande har varit Robert Larsson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.